

ridicula namque est, potius platea digua, quam schola, quando etiam materia prima, etiam si sit substantia incompleta, est ens in se & per se subsistens independenter ab alio tamquam a subiecto, quando in sententia ex aduerso sit subiectum primū cæterorum, & etiam in sententia nostra, si de subiecto contractionis, perfectionis, ac denominationis perfectionis loquamur. Quod si dicant talem independentiam a subiecto utique competere substantiæ formali, non autem materiali substantiæ, reddunt idem per idem, & sic ego dico hanc esse quæstionem soluendam, videlicet an dari possit substantia, cui competat esse dependenter a subiecto; etenim certum est materiam primam Aristotelicam esse ens verum, proprium, & reale, non fictum ab intellectu in aduersantium sententia; habet namque suam essentiam realem a parte rei sine forma, cum sit verè, ac verum ens; ergo veram, & realem existentiam habet indistinctam; est enim existentia cuiusque rei formaliter sumpta id, per quod formaliter res ponitur, & constituitur in esse actu, siuè in esse in se, & extra suas causas, aliàs positio essentiæ, & existentie duæ entitates reales distinctæ essent ante mentis opus, & sic posita essentia materiæ non poneretur per locum intrinsecum materia ipsa, & sic data essentia materiæ a parte rei deberemus ponere materiæ positionem, ad quã nõ sufficeret materiæ existentia, nec essentia: ex quibus arguo; materia primã quia habet propriam essentiam realem, non per intellectum fictam, aut logicam, & est ens extra causam, ac verum ens, non dependet a subiecto; ergo nec quæuis alia substantia, etiam si forma peripatetica sit, a subiecto vlllo modo dependere potest, cum verè ac verum ens substantiale sit, & substantia sub iure suo, immò iuxta aduersariorum sententiã, substantia materia perfectior, cum per eos hæc rationem potentiæ habeat, illo verò rationem actus perfectivi; ergo &c.

12 Denique sic argumentor. ratio substantiæ ut sic, ut dixi in logica cum de prædicamento substantiæ, & dictum est supra n. antecedenti, ratio inquam substantiæ ut sic, præscindendo a completa, & incompleta, si consideretur secundum rationem substantiæ, est absolutè ens in se independenter ab alio tamquã subiecto; ergo implicat quod aliqua entitas sit substantia etiam incompleta, & independens à subiecto non sit; nam tam forma, quam materia Aristotelica in suo genere, entia completa sunt,